

Svar på høring ang. vurdering i og av skolene i Indre Fosen fra Åsly skole.

Klubben ved Åsly skole ønsker med dette brevet å komme med en del betraktninger omkring høringsutkastet som handler om den ***Lokale handlingsplanen for vurdering i og av grunnskolene i Indre Fosen kommune.***

Vi starter med å presisere at vi ved en feiltagelse ikke fikk tilsendt høringsdokumentet da det ble offentliggjort i april. Vi fant ut at dette dokumentet eksisterte rett før høringsfristen gikk ut 5.juni og etter en dialog med Finn Yngvar Benestad fikk vi forlenget frist til 16.juni på å uttale oss. Vi mener i utgangspunktet at det er for kort tid til å gjøre et grundig arbeid omkring høringen, men velger likevel å sende dette brevet for å synliggjøre en del av de tankene og innspillene lærerne ved kommunens største grunnskole har omkring temaet vurdering. Vi ser at *handlingsplanen skal evalueres årlig ute på skolene*. Vi håper dette arbeidet følges opp, og at innspill som kommer inn etter hvert kan være med på å bidra til at denne handlingsplanen kan bli en plan som brukes aktivt i alle nivå av organisasjonen rundt grunnskolene i kommunen vår.

Innledningsvis ønsker vi å bemerke at når skoleeier sier at det er ønskelig at vurderingspraksisen på skolene skal være like undres vi over hvordan arbeidsbelastningen for lærere vil bli. Det er ikke til å legge skjul på at mye av diskusjonen omkring temaet vurdering kommer til å handler om hvorvidt halvårsvurderingene skal gis både skriftlig og muntlig – for alle fag og for alle trinn eller om det er tilstrekkelig med en muntlig halvårsvurdering. Dette vil vi komme tilbake til senere i brevet, men vi ønsker å tydeliggjøre at det er stor forskjell på å gi ***skriftlig*** halvårsvurdering til 40-50 elever kontra 10-20 elever. Er det rimelig at faglærere som har over 40 elever for eksempel i norsk, engelsk eller matematikk eller en musikk lærer med undervisning på flere trinn (over 100 elever) skal vurdere på samme måte som små skoler der de har for eksempel 10-20 elever i klassene? Desto mer omfattende dokumentasjon og vurdering skoleeier legger opp til, desto større forskjeller vil det bli i arbeidsmengden for lærerne. Det kan ikke være slik at foreldre og lærere fra små skoler skal definere hvordan de større skolene skal vurdere. Spørreundersøkelsen blant foreldrene viser at de ønsker både skriftlig og muntlig vurdering. Foreldrene og folkevalgte politikere bør gjøres oppmerksomme på at merforbruk av tid til vurdering, får konsekvenser for andre deler av opplæringa. En av konsekvensene kan være mindre tid til tilrettelegging og tilpassing av

undervisning. Hvis man flytter mer arbeidstid til en oppgave, går det utover andre oppgaver.

En oppgave vi bruker mye tid på i skolehverdagen er den uformelle elevsamtalen. Vi kan ikke se at denne vektlegges/nevnes i høringsdokumentet og vi ønsker derfor at det tilføyes et avsnitt om viktigheten av denne. Dette er et viktig verktøy både for å vurdere og skape relasjon til elevene. Viktigheten av en god relasjon til elevene er jo nevnt flere steder i dokumentet. Uformelle samtaler skal være en del av lærerens hverdag i Indre Fosen, disse samtalene er viktige for at elevstemmen skal være mer synlig i lærerens helhetsbilde av elevene. Samtalene foregår i hovedsak mellom lærer – elev i klasserom og friarealer. Uformelle samtaler mellom lærere er også viktige for å skaffe tilleggsinformasjon om elevene. Samtalene er også nyttige i forbindelse med ulike kartlegginger. Herunder relasjonsbygging, faglig og sosial fungering og for å avdekke evt. mobbing og andre psykiske utfordringer.

Vi ser også at to av de mest sentrale vurderingspunktene oppførsel og orden ikke er nevnt i dette høringsutkastet. Signalene fra videregående skoler og arbeidslivet er at disse punktene er noe av det de anser som svært viktig i forhold til bl.a. å få lærlingekontrakter. Det kan også virke som foreldrene etterspør vurdering i trivsel og sosiale ferdigheter framfor fagspesifikk vurdering.

I mailen som ble sendt med høringsdokumentet ble vi spesielt bedt om å se på kapittel 6.3 om *Andre kartlegginger av det psykososiale miljøet*. Her er en rekke spørsmål listet opp og flere kartlegginger og metoder blir presentert som skal gjennomføres i løpet av skoleåret. Som tidligere nevnt foregår mye av kartleggingen rundt elevenes psykososiale miljø gjennom daglige samtaler med elevene. Disse er det vanskelig å dokumentere, men de bidrar til at vi lærere kan danne oss et helhetsbilde av elevenes fungering i det psykososiale miljøet.

Ved vår skole bruker vi flere av de presenterte/foreslåtte kartleggingene i løpet av året, men de, som alt annet må tilpasses elevgruppen. I vedlegget (side 25) står det at det verken er særlig vanskelig eller tidkrevende å gjennomføre sosiometrisk kartlegging, men som det også er nevnt i dokumentet, ønsker vi å presisere at det er store forskjeller på den tid man bruker for å få en 1.klassing til å fortelle deg hvem han helst vil leke sammen med i friminuttet eller sitte sammen med i klasserommet, når han kanskje ikke selv kan skrive navnet på klassekameratene sine engang. Så

da må vi bruke god tid på en samtale med denne eleven, mens en elev på ungdomstrinnet vil kunne fylle ut et sosiometrisk kartleggings skjema kort tid. Etterarbeidet etter en slik kartlegging kan også bli ganske tidkrevende alt etter hvor stor elevgruppe man har, men vi tenker at dette kan være en god måte å få fram skjulte relasjoner i en klasse på. Det som da blir utfordringen, er å gjøre noe med den kunnskapen en slik kartlegging gir oss. Her har vi dessverre ikke noe entydig svar.

Skoleeier må ta innover seg at vi lever i ei tid der samfunnet er i stadig forandring og der elevmassen spriker mer, og at fagstoff ofte må letes opp og tilrettelegges av den enkelte lærer. Samtidig krever fagfornyelsen, som nå innføres, et større samarbeid mellom lærere pga. de tverrfaglige emnene i fagfornyelsen. I sum legges det opp til at lærere skal kartlegge mer, vurdere mer, dokumentere mer, bruke mer tid på samarbeid, og mer tid til å finne og tilrettelegge lærestoff. Vi ser at dette kan gå ut over det vi som lærere anser som vår viktigste oppgave i skolen: Å stille godt forberedt til undervisningen og være tilstede for elevene.

I mailen bes det også spesifikt om kommentarer til kapittel 7.3 om halvårsvurdering i fag.

I kommentaren står det at skoleeier ønsker at alle skoler følger samme praksis for halvårsvurdering i fag. Det står også at det er ulikt syn blant lærere og skoleledere om hva som er den mest treffsikre og rasjonelle måten å gjøre dette på. Blant lærerne på Åsly er det også ulikt syn på dette med halvårsvurdering, men vi vil her forsøke å komme med noen generelle betraktninger som svar på noen av de spørsmålene som stilles i mailen.

Vi mener, som vi skrev innledningsvis i dette brevet, at forslagene til halvårsvurdering slik de står i dag, ikke har tatt hensyn til de ulike skolestørrelsene, klassestørrelse, elever den enkelte faglærer har ansvaret for, forskjell mellom fag og leseplikt. I tillegg savner vi at det bør settes fokus på det nye med fagfornyelsen, der det i større grad er snakk om tverrfaglighet (jfr. 4 tverrfaglige tema pr. år). Vi mener at den viktigste vurderinga foregår muntlig, underveis i undervisning. Vi vurderer kontinuerlig elevene i de grunnleggende ferdighetene og de får en sluttvurdering, med framovermelding når et tema eller periode er avsluttet. Vi er enig i punktene 7.1 og 7.2 og synes at de punktene som er listet opp er fine å ha som bakgrunn for hvorfor vi vurderer og som

tips til hvordan vi best mulig kan vurdere. Utfordringen er jo punkt 7.3 om halvårsvurdering i fag.

Diskusjonen går jo, som nevnt i dokumentet, på om halvårsvurderingen skal skriftliggjøres for alle elever likt eller for enkelte fag/trinn/ferdigheter og om den skal publiseres til eleven/foreldrene i kommunens skoleadministrative program.

Vi er enige i at vi ikke ønsker en skriftlig halvårsvurdering. Men uansett tenker vi at det bør settes ned ei gruppe for å lage en mal for vurderingen slik at målet, som er lik praksis for halvårsvurdering på alle skoler, eventuelt kan nås. Hvis det ikke utarbeides en felles mal tenker vi at det likevel vil bli veldig store forskjeller både mellom skolene og innad i skolene på hvordan halvårsvurderingen vil se ut i praksis. Dette kan virke uprofesjonelt fordi foreldre ofte har barn på flere klassetrinn eller snakker med venner som har barn på andre skoler og som da kan oppleve å få flere helt ulike måter å formulere seg på / kriterier som vektlegges i halvårsvurderingen.

En skriftlig halvårsvurdering krever at man formulerer seg tydelig og konkret slik at eleven og foreldrene ikke misforstår eller feiltolker det som blir skrevet. Det skrevne ord blir stående for alltid, og det kan være vanskeligere for elever og foreldre å lese vurderingen, enn å få den forklart muntlig i en utviklingssamtale, av læreren, hvor nyanser i språket og blikkontakt/kroppsspråk kan være med på å forklare vurderingen bedre. Her kan læreren velge å ordlegge seg på en annen måte når han ser reaksjonen til eleven og foreldrene og det blir en helt annen form for samspill mellom partene.

Vi mener det også må tydeliggjøres om den skriftlige halvårsvurderingen skal publiseres til foreldre eller ikke. Vi tror ikke alle skoler gjorde det på alle trinn til jul. Greit at den legges i Visma, men trenger den å publiseres. Undersøkelsen viser at mange foreldre er mest interessert i å vite hvordan barnet deres trives og har det sosialt på skolen.

På de laveste klassetrinnene er det foreslått at man kun vurderer de grunnleggende ferdighetene, men da vi prøvde dette ved terminslutt 2019, gjorde vi oss en del erfaringer. Derfor er det vanskelig å konkludere med hva vi mener er det beste for eleven og foreldrene i denne sammenhengen. Vi mener at det å gi vurdering i de grunnleggende ferdighetene kan bli for rundt og «ullent» og vi tenker igjen da på en

felles mal for vurdering. **I utgangspunktet ønsker vi ikke en skriftliggjøring av halvårsvurderingen på barnetrinnet**, men vi tror at tilbakemeldingen blir mer konkret når vi går på hvert enkelt fag og vi mener at vi kan dra inn de grunnleggende ferdighetene inn under denne vurderingen. Likevel er det flere lærere som har gode erfaringer med å vurdere i de grunnleggende ferdighetene på de laveste klassetrinnene.

På barneskolen (1. – 7. klasse) er det også foreslått en tilsvarende lik arbeidsbelastning som på ungdomstrinnet i alternativ 1a og 1b. Her ønsker vi å påpeke at det vil være store forskjeller mellom fag og trinn. Lærere på ungdomstrinn har avsatt mer tid til forarbeid og vurdering av sine elever enn det en barneskolelærer har. Det er dette som kalles for «leseplikten» og fagene vektes forskjellig. Det er derfor unaturlig at lærere på småtrinn og mellomtrinn skolen skal vurdere hvert enkelt fag skriftlig på samme måte som en ungdomsskolelærer.

Det står også i dokumentet (s.19) at elevene på ungdomstrinnet også skal ha halvårsvurderinger med karakterer og at disse bør bli gitt på omtrent samme tid, men at halvårsvurdering uten karakter bør gis før elevene får halvårsvurdering med karakter. Dette fremstår noe uklart og vi ber derfor om at dette punktet presiseres med evt. tidsperspektiv og forslag til gjennomføring.

Uansett mener vi at det er naturlig at den skriftlige vurderingen gjøres så nært opp mot utviklingssamtalene som mulig, slik at vi kan snakke med foreldrene og elevene om vurderingen. Vi har den erfaringen, at det er få elever og foreldre som leser den skriftlige halvårsvurderingen før de kommer til utviklingssamtalen. Undersøkelsen blant foreldrene viser også at det er mange som ikke snakker med barna sine om halvårsvurderingen etter at de hadde mottatt den. Da mister den sin hensikt. Selv om vurderingen skal skrives til eleven er det foreldrene sin oppgave å følge opp barnets utvikling og framgang.

På 10. trinn og på de andre avsluttende fag på ungdomstrinnet (valgfag hvert år og mat og helse i 9.) har faglærerne karaktersamtaler med hver enkelt elev ca. midt i siste termin. Dette er en individuell samtale der faglærer og elev sitter sammen og hvor man tar opp tråden fra utviklingssamtalen/halvårsvurderingen ved terminslutt jul

og gir framovermelding til eleven, muntlig, på hvordan siste innspurt av skoleåret bør bli for å få en best mulig avslutning på faget. Dette er en verdifull samtale, men den tar mye tid og kommer i tillegg til det som er foreslått i denne planen. Denne samtalen gjennomføres som sagt av den enkelte faglærere og kommer i tillegg til halvårsvurderingene. Hvilke tanker har man omkring denne samtalen. Er det noe vi skal slutte med? Er den lovpålagt?

Tilslutt vil vi svare på spørsmålet fra kapittel 8.11 om gjennomføring og oppfølging av kartleggingsprøver på de ulike klassetrinnene. Vi tenker at «M-prøven» som det står at kan tas på ulike klassetrinn er utdatert og vi ønsker heller å benytte oss av de ulike kartleggingsprøvene læreverkene vi benytter legger opp til. Disse er digitale og «samtaler» med Conexus slik at resultatene automatisk blir registrert og dokumentert i dette systemet. Videre legger disse prøvene opp til konkrete forslag til hva det kan arbeides videre med for elever som havner i de ulike mestringsgruppene.

Kort oppsummert mener klubben ved Åsly skole at vi ikke ønsker skriftlig halvårsvurdering fordi den ekstra arbeidsmengden ikke nødvendigvis gir ønsket læringseffekt.

Håper dette brevet kan være med på å hjelpe dere til å ta de riktige beslutningene til beste for elevene.

Hilsen Utdanningsforbundet ved Åsly skole.